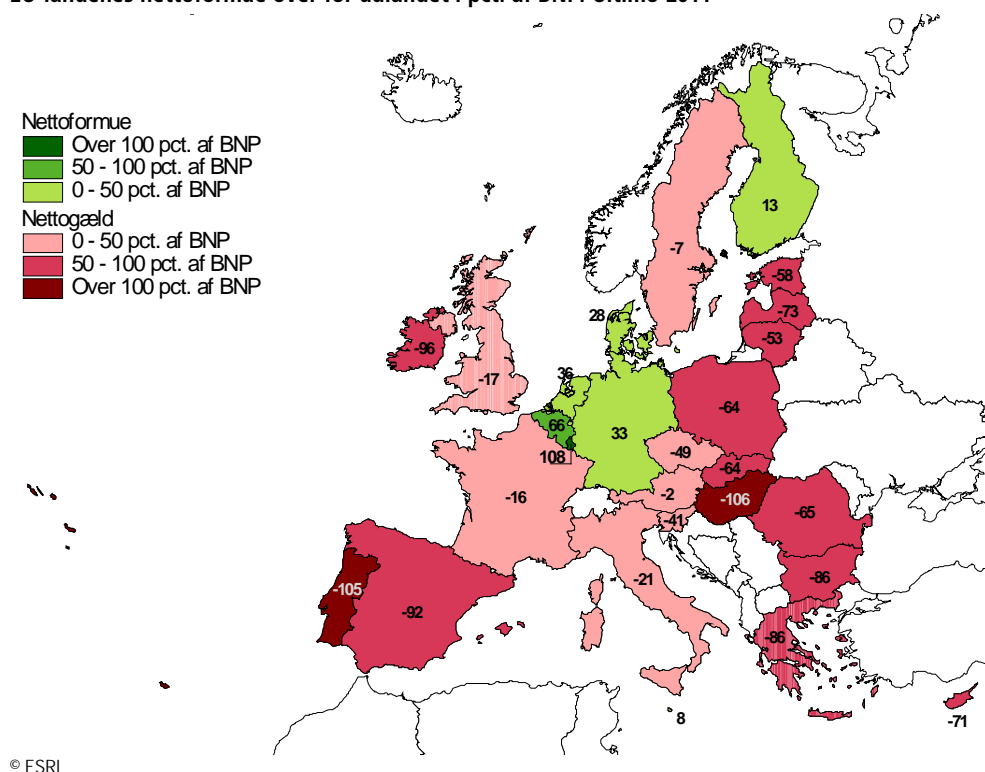

Formuen over for udlandet blandt de højeste i EU

Danmark klarer sig godt, når den offentlige finansielle nettoformue og nettoformuen over for udlandet sammenlignes med de øvrige EU-lande. I 2011, som er det seneste år med tal for samtlige EU-lande, var Danmark et ud af seks lande med nettoformue over for udlandet. Samtidig havde Danmark en relativt lille offentlig gæld og tilhører endvidere den halvdel af EU-landene, som overholder, at den såkaldte ØMU-gæld højst må udgøre 60 pct. af BNP. Kun Finland og Luxembourg havde både nettoformue over for udlandet og offentlig finansiell nettoformue.

EU-landenes nettoformue over for udlandet i pct. af BNP. Ultimo 2011

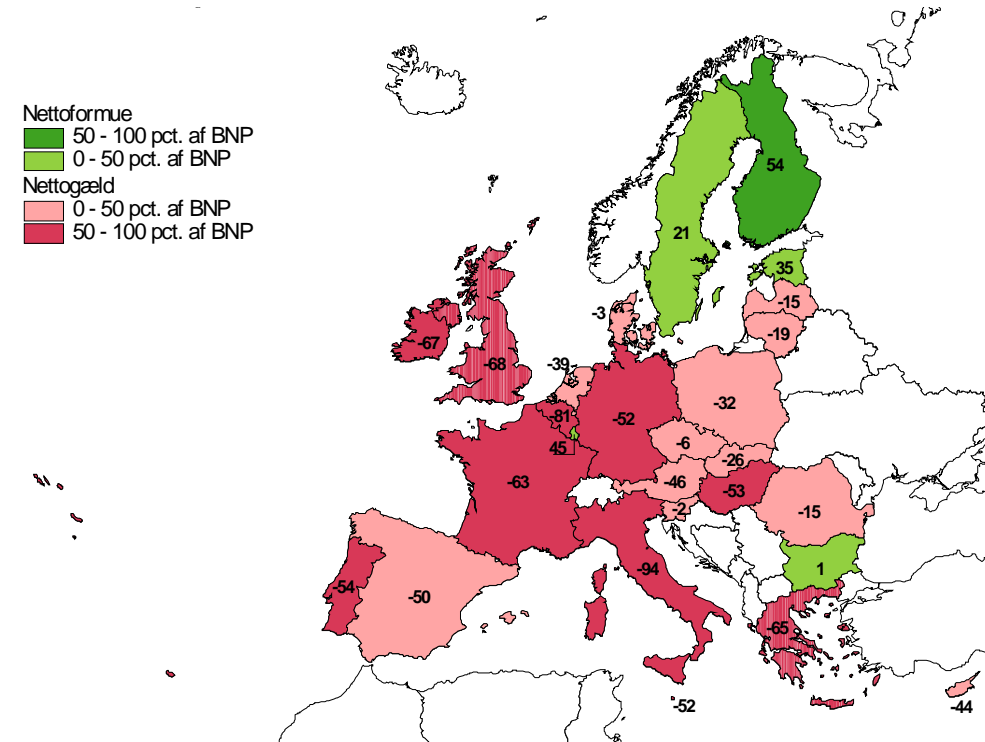

Flere røde end grønne lande

Kortene giver et overblik over EU-landenes offentlige finansielle nettoformue, nettoformue over for udlandet og ØMU-gæld ved udgangen af 2011. Det første kort viser, at størstedelen af EU-landene har nettogæld over for udlandet. Der er dog markante forskelle, idet nogle af de nordlige EU-lande – Danmark, Tyskland, Finland og Benelux-landene – har nettoformue over for udlandet, mens mange EU-lande i Østeuropa, Baltikum og Sydeuropa samt Irland har nettogæld til udlandet på over 50 pct. af BNP. I Ungarn og Portugal oversteg gælden 100 pct. af BNP i 2011.

Et andet billede tegner sig, når der ses på EU-landenes offentlige finansielle nettoformue. Mens Sverige, Finland, Estland, Bulgarien og Luxembourg har offentlig nettoformue, så har flere vesteuropæiske EU-lande en betydelig offentlig nettogæld. Store EU-lande som Storbritannien og Frankrig har offentlig nettogæld på omtrent to tredjedele af BNP, og Italiens nettogæld udgjorde næsten 100 pct. af BNP i 2011.

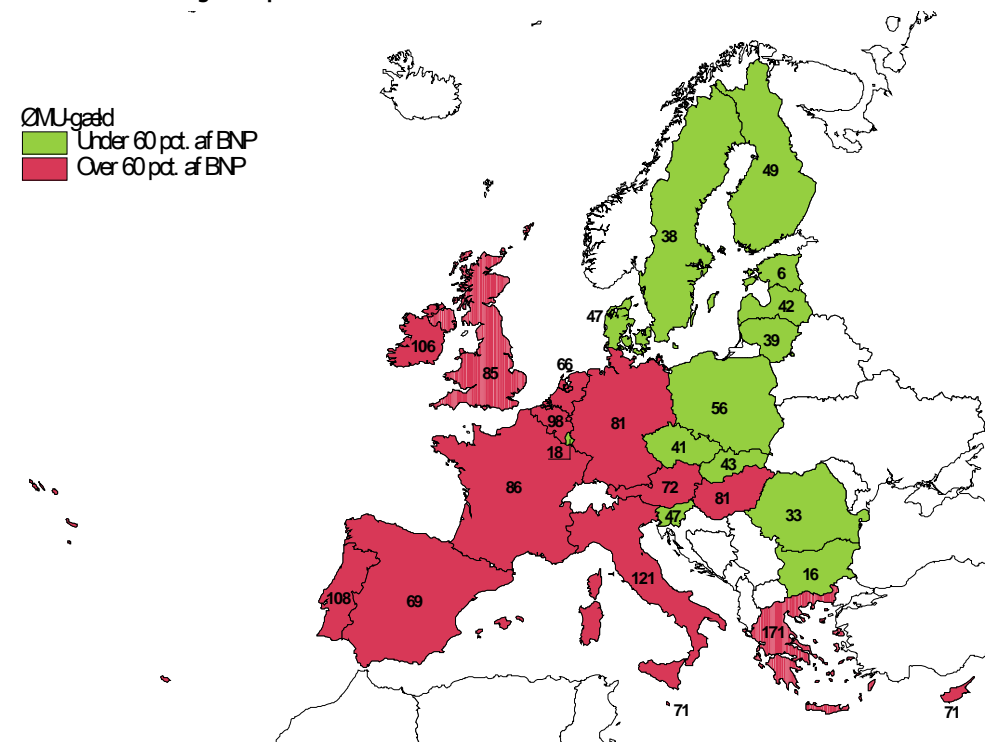
EU-landenes offentlige finansielle nettoformue i pct. af BNP. Ultimo 2011

© ESRI

ØMU-gælden, der er en opgørelse af bruttogælden i det offentlige, viser en tendens til opdeling af EU i øst og vest. Kriteriet om, at ØMU-gælden højst må udgøre 60 pct. af BNP, er overskredet i de fleste vesteuropæiske EU-lande, mens de fleste øst-europæiske, nordiske og baltiske EU-lande overholder kriteriet. Grækenland, Italien, Irland og Portugal skilte sig ud med en ØMU-gæld på over 100 pct. af BNP i 2011.

EU-landenes ØMU-gæld i pct. af BNP. Ultimo 2011

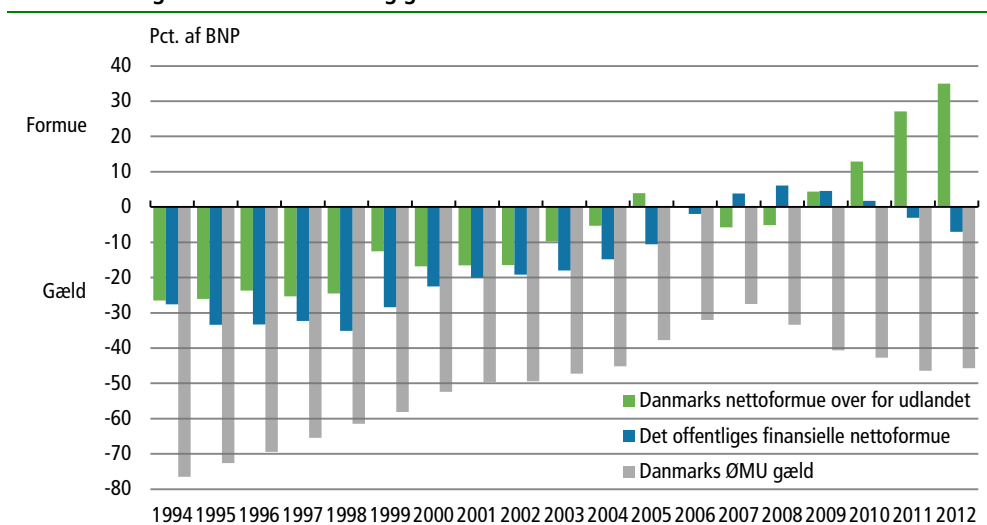

© ESRI

Vi har formue over for udlandet og gæld til os selv

Danmark havde ved udgangen af 2012 en nettoformue over for udlandet på 35 pct. af BNP. Samtidig var den offentlige finansielle nettogæld på 7 pct. af BNP. Forenklet kan man sige, at 'danskerne ejer en del af udlandet' samtidig med, at 'danske virksomheder og husholdninger låner penge til det offentlige'.

Indenlandsk og udenlandsk formue og gæld

Kilde: www.statistikbanken.dk/NAT01, EDP4, OFF13, BET01 og DNDAPU (Danmarks Nationalbank).

Fra 1994 til 1999 udgjorde den danske offentlige nettogæld omkring 30 pct. af BNP, mens Danmarks udlandsgæld udgjorde omkring 25 pct. af BNP. Herefter faldt begge støt gennem første halvdel af 2000'erne, og i slutningen af 2000'erne blev gælden til nettoformue både for den offentlige sektor og for Danmark under ét. Fra 2011 er den offentlige finansielle nettoformue igen negativ.

ØMU-gælden er et særligt gældsbegreb

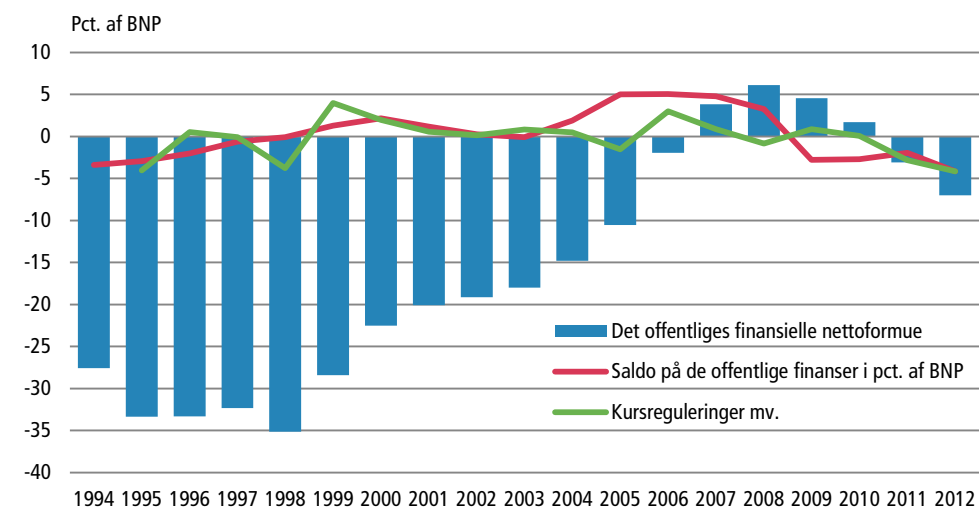
ØMU-gælden faldt i samme periode fra at udgøre 76 pct. af BNP i 1994 til at udgøre 28 pct. af BNP i 2007. Herefter begyndte den igen at stige og endte på 46 pct. af BNP ved udgangen af 2012 – en udvikling, som delvist kan forklares af offentlige underskud, men også kursregulering og porteføljeomlægning har betydning.

ØMU-gælden bruges i EU til at sammenligne den offentlige gæld på tværs af medlemslandene. Den adskiller sig fra de andre gældsbegreber ved overvejende at være et bruttogældsbegreb, der alene omfatter en opgørelse af de væsentligste gældsposter uden modregning af det offentlige krav på andre sektorer. Således modregnes offentlige indlån i Nationalbanken fx ikke i ØMU-gælden. Den er derfor ikke direkte sammenlignelig med den offentlige nettogæld, som viser forpligtelsen, hvis alle aktiver indløses, og passiverne nedbringes med de frigjorte midler.

I 2011 fik det offentlige igen nettogæld

Den finansielle nettoformue for offentlig forvaltning og service var negativ i en lang årrække frem til 2006. Det skyldes især vedvarende underskud på den offentlige saldo. Overskuddene i perioden 1999-2002 og 2004-2008 bidrog til at reducere nettogælden. I 2007 oplevede det offentlige for første gang i mange år, at nettogæld blev afløst af en finansiell nettoformue. I 2011 vendte billedet igen, og der er nu igen nettogæld – som følge af underskud og kursreguleringer. Bemærk at værdien af *reale aktiver* i form af det offentlige bygninger mv. ikke indregnes i denne opgørelse.

Saldoen på de offentlige finanser og det offentlige finansielle nettoformue

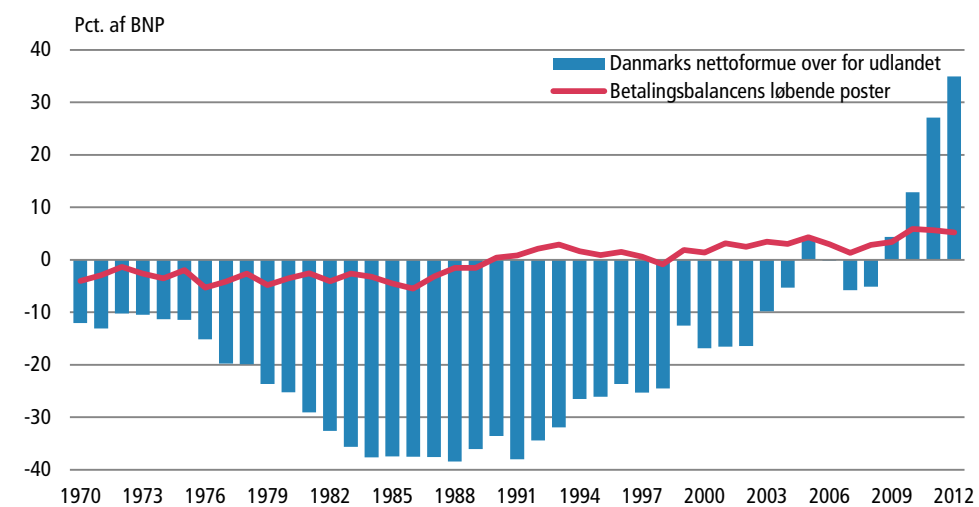

Kilde: www.statistikbanken.dk/NAT01, [OFF3](http://www.statistikbanken.dk/OFF3) og [OFF13](http://www.statistikbanken.dk/OFF13).

Nettoformue over for udlandet i 2005 – for første gang siden 2. verdenskrig

I alle årene fra 1964 til 1990 havde Danmark underskud på betalingsbalancens løbende poster, hvilket førte til en støt stigende udlandsgæld. I årene omkring 1990 udgjorde udlandsgælden næsten 40 pct. af BNP. Efter 1990 har der – med undtagelse af 1998 – været overskud på betalingsbalancens løbende poster, og i 2005 havde Danmark for første gang siden 2. verdenskrig en nettoformue over for udlandet.

Betalingsbalancens løbende poster og Danmarks nettoformue over for udlandet

Kilde: www.statistikbanken.dk/NAT01, [BET03](http://www.statistikbanken.dk/BET03), [BOP3](http://www.statistikbanken.dk/BOP3), [BET01](http://www.statistikbanken.dk/BET01) og [DNDAPU](http://www.nationalbanken.dk/DNDAPU) (Danmarks Nationalbank).

Mere information: Mere detaljerede oplysninger om *balancer i dansk økonomi* kan ses i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1534. Se også interaktive kort over EU-landenes nettoformue over for udlandet og deres offentlige finansielle nettoformue i perioden 2004 til 2011 på www.dst.dk/balancer-maps.

Denne udgivelse beskriver udviklingen i den indre og ydre balance i Danmarks økonomi. Den indre balance beskriver balancen i de offentlige finanser. Hvis udgifterne er lavere end indtægterne fra skatter, afgifter og andre indtægter, er der overskud på den offentlige saldo, hvilket bidrager positivt til den offentlige nettoformue. Kursreguleringer betyder dog, at saldoen ikke er alene om at påvirke nettoformuen. Den ydre balance omhandler både det offentlige og det private transaktioner med udlandet. Et overskud på betalingsbalancens løbende poster bidrager til en stigning i Danmarks tilgodehavender (aktiver) i udlandet, mens et underskud bidrager til Danmarks gæld (passiver). Når aktiverne overstiger passiverne har Danmark en positiv nettoformue over for udlandet. Danmarks aktiver og passiver over for udlandet opgøres af Danmarks Nationalbank.

Kilder og metoder: Information om kilder og metoder findes på www.dst.dk/kvalitetsdeklaration/98276, [878](http://www.dst.dk/kvalitetsdeklaration/878), [915](http://www.dst.dk/kvalitetsdeklaration/915) og [105225](http://www.dst.dk/kvalitetsdeklaration/105225) samt [Nationalbanken](http://www.nationalbanken.dk). Se mere på www.dst.dk/bb og www.dst.dk/offentligefinanser.

Næste offentliggørelse: *Balancer i dansk økonomi 1. januar 2014* udkommer 24. april 2014.

Henvendelse: Betalingsbalance: Søren Burman, tlf. 39 17 30 29, sbu@dst.dk

Offentlige finanser: Martin Rune Rasmussen, tlf. 39 17 35 29, mra@dst.dk